

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de opvolgingsdoorlichting van De Leerexpert Schotensesteenweg 252 te
DEURNE**

Hoofdstructuur buitengewoon secundair onderwijs

Instellingsnummer 27565

Instelling De Leerexpert Schotensesteenweg 252

Directeur Thomas LAMBRECHTS (waarnemend directeur)

Adres Schotensesteenweg 252 - 2100 DEURNE

Telefoon 03-328.05.70

Fax 03-328.05.85

E-mail schotensesteenweg252@so.antwerpen.be

Bestuur van de instelling AGB Stedelijk Onderwijs Antwerpen

Adres Lange Gasthuisstraat 15 - 2000 ANTWERPEN

Scholengemeenschap SG Stedelijk Lyceum Antwerpen

Adres Lange Gasthuisstraat 15 - 2000 ANTWERPEN

CLB Stedelijk CLB Antwerpen

Adres Lange Gasthuisstraat 24 - 2000 ANTWERPEN

Dagen van het opvolgingsbezoek 28-03-2017

Einddatum van het opvolgingsbezoek 28-03-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 28-03-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Lou BONTENS

Teamleden Wim BAUDE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	4
3.1 Opleidingsvorm 2 - Beroepsgerichte Vorming	4
3.2 Opleidingsvorm 3 - Beroepsgerichte Vorming in de opleiding Metselaar in de observatie- opleidings- en kwalificatiefase	6
3.3 Opleidingsvorm 3 - Beroepsgerichte Vorming in de opleiding Wasserijoperator in de observatie- opleidings- en kwalificatiefase.....	8
3.4 Inbreuken op de regelgeving	8
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG.....	9
5 BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING	9

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 25-11-2013 tot 28-11-2013 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 29-11-2016 moet de school kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

- de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'

Opleidingsvorm 2	Algemene en Sociale Vorming	Beroepsgerichte Vorming
Opleidingsvorm 2		x
Opleidingsvorm 3	Algemene en Sociale Vorming	Beroepsgerichte Vorming
Metselaar - observatie- opleidings- en kwalificatiefase		x
Wasserijoperator (S) - observatie- opleidings- en kwalificatiefase		x

- de regelgeving

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Opleidingsvorm 2 - Beroepsgerichte Vorming

Voldoet

De handelingsplanmatige aanpak van de school is verbeterd. Uit de pedagogisch-didactische planning en uit lesobservaties blijkt dat het onderwijsaanbod binnen de Beroepsgerichte Vorming voldoende gericht is op tewerkstelling met ondersteuning.

Beginsituatiebepaling De beginsituatiebepaling is verbeterd.

Beeldvorming
Functionele neerslag
Actualisering

Het team verzamelt relevante leerling- en contextgegevens om te komen tot een totaalbeeld van de beginsituatie van elke leerling. Het team benut hierbij zowel interne als externe gegevens. Het heeft oog voor een harmonische en multidisciplinaire beeldvorming. Zowel mogelijkheden als noden en beperkingen maken deel uit van de beeldvorming. Specifieke gegevens over de motorische vaardigheden komen nog beperkt aan bod in de initiële beeldvorming van nieuwe leerlingen. De gegevens zijn hanteerbaar voor de teamleden.

Het team heeft aandacht voor veranderingen die zich voordoen bij de leerling of binnen zijn context. De teamleden sturen het beeld van de leerling frequent en systematisch bij. Er zijn duidelijke afspraken over hoe ze deze informatie verspreiden.

Het multidisciplinair team analyseert de verzamelde gegevens. Het formuleert voor de individuele leerling of leerlingengroep specifieke opvoedings- en onderwijsbehoeften en nuanceert en concretiseert deze om de doelenselectie aan te sturen.

Doelenselectiefase

*Doelengkaders
Op maat
Horizontale en verticale
afstemming
Evenwichtig aanbod*

De doelenselectie is verbeterd. De doelenselectie is gebaseerd op het decretale doelenkader en op de bijhorende uitgangspunten. Het team concretiseert de doelen uit het decretale doelenkader in een schooleigen doelenkader.

De doelenselectie gebeurt op basis van multidisciplinair overleg binnen de klassenraad. Op basis van de vastgestelde opvoedings- en onderwijsbehoeften selecteert de klassenraad doelen op maat en vertaalt deze doelen in concrete en operationele doelen die haalbaar zijn en realistisch in tijdsbesteding, zinvol en functioneel. De doelen zijn gericht op een harmonische ontwikkeling en vertonen samenhang. Voor leerlingen die het nodig hebben zijn individuele trajecten uitgewerkt

Vorbereidingsfase

*Planning
Multidisciplinair
Infrastructuur en uitrusting
Methodiek en werkvormen
Vakgroepwerking*

De voorbereiding van het opvoedings- en onderwijsaanbod is verbeterd. Het multidisciplinair team stelt in overleg de pedagogisch-didactische planning op van het opvoedings- en onderwijsaanbod op groeps- of individueel niveau. Het team houdt hierbij voldoende rekening met de beginsituatie en met de vooropgestelde doelen. Het multidisciplinair team plant doelgerichte organisatorische maatregelen die de realisatie en de evaluatie van de vooropgestelde doelen binnen de vooropgestelde tijdsruimte mogelijk maken. De school heeft een nieuwe vestigingsplaats ingericht waar alle leerlingen van deze opleidingsvorm les kunnen volgen. Dit komt de gelijkgerichte aanpak ten goede.

Het multidisciplinair team voorziet in leermiddelen en materialen die aansluiten bij de geselecteerde doelen en de geplande leerinhouden. Via werkopdrachten voor derden zorgt het team voor realistische opdrachten, die geïnspireerd zijn door de gang van zaken in onder meer beschutte werkplaatsen. De manier waarop de vakgroep de werkopdrachten analyseert en opdeelt in deelhandelingen met verschillende moeilijkheidsgraden is een voorbeeld van goede praktijk.

Uitvoeringsfase

*Planmatige aanpak
Flexibiliteit
Methodiek en werkvormen
Individualisatie en differentiatie*

De verschillende fasen van het cyclisch proces van handelingsplanning sturen de onderwijspraktijk aan. De teamleden realiseren een passend, activerend, betekenisvol en samenhangend onderwijsaanbod op maat van de leerlingen. De teamleden spelen flexibel in op de noden van de leerlingen en sturen hun onderwijsaanbod en de aard van de begeleiding en de ondersteuning voortdurend bij.

Evaluatiefase De evaluatiepraktijk is verbeterd. De periodieke evaluatie gebeurt vanuit de geconcretiseerde doelen. Deze evaluaties vormen de basis voor het leerlingenrapport en zijn bruikbaar voor het vastleggen van een nieuwe beginsituatie. Ze stofferen het multidisciplinair overleg. De dagelijkse evaluatie gebeurt volgens eigen inzichten van de leraren. In sommige klassen is er ruimte voor zelfevaluatie, wat positief is. De vakgroep geeft aan dat de gelijkgerichte aanpak van de dagelijkse evaluatie een prioritair werkpunt is.

Gelinkt aan doelen/diagnostisch Visie en afspraken Systeem of instrument Rapportering

De manier van rapporteren is in ontwikkeling. Er zijn reeds enkele stappen gezet om gelijkgericht te rapporteren, maar de uitvoering ervan gebeurt nog niet gelijkgericht.

Inbreuk(en) op regelgeving De formele voorbereiding van de stages is verbeterd. De school neemt systematisch een activiteitenlijst op als bijlage bij het stagecontract. Op dit vlak volgt de school de regelgeving goed op.

3.2 Opleidingsvorm 3 - Beroepsgerichte Vorming in de opleiding Metselaar in de observatie- opleidings- en kwalificatiefase

Voldoet

De school biedt alle competenties aan voor het behalen van het getuigschrift Metselaar. Deze competenties worden op een voldoende handelingsplanmatige wijze nagestreefd. Dit blijkt uit de systematische opbouw en grondige benadering van de leerinhouden, steeds rekening houdend met de individuele mogelijkheden van elke leerling. De focus ligt op maximale integratie in het reguliere arbeidscircuit.

Beginsituatiebepaling De vakgroep stelde een overzichtelijk en transparant leerlingvolgsysteem op waarin de leervorderingen over de schooljaren heen van elke leerling op een eenduidige wijze bijgehouden zijn. Er zijn duidelijke afspraken gemaakt over het gebruik van dit systeem. De klassenraad ziet toe op de effectieve en correcte toepassing van het leerlingvolgsysteem. De klassenraad bepaalt in consensus of een leerling een individueel handelingsplan nodig heeft. Alle leraren engageren zich om dit individueel handelingsplan correct uit te voeren. De beeldvorming is duidelijk geoptimaliseerd en biedt voldoende informatie voor een degelijke beginsituatiebepaling.

Beeldvorming Functionele neerslag Actualisering

Doelenselectiefase Het leerlingvolgsysteem is opgebouwd volgens een leerlijn die gebaseerd is op de competenties van het opleidingsprofiel. Alle competenties komen aan bod binnen de verschillende oefeningen over de jaren heen. Er is een doelgerichte keuze gemaakt van externe opdrachten gebaseerd op de uitgewerkte leerlijn. De verticale samenhang is voldoende bewaakt. Via een gerichte individuele handelingsplanning zijn er gedifferentieerde doelen geselecteerd voor leerlingen die hieraan nood hebben.

Op maat Evenwichtig aanbod Doelenkaders Horizontale en verticale afstemming

<p>Vorbereidingsfase</p> <p><i>Planning</i></p> <p><i>Multidisciplinair</i></p> <p><i>Groeperingsvorm</i></p> <p><i>Samenwerking ASV-BGV</i></p> <p><i>Vakkenopdeling</i></p> <p><i>Methodiek en werkvormen</i></p> <p><i>Vakgroepwerking</i></p> <p><i>Infrastructuur en uitrusting</i></p>	<p>De samenwerking tussen de leraren van de vakgroep is geoptimaliseerd. Ze staat op dit ogenblik garant voor een vlotte en gelijkgerichte werking voor de leerlingen.</p> <p>De vakgroep heeft fiches uitgewerkt met een variatie van oefeningen die gelinkt zijn specifieke competenties uit het opleidingsprofiel. Op die wijze trachten de leraren oefeningen aan te bieden die afgestemd op de individuele mogelijkheden van de leerlingen.</p> <p>Er is een structurele samenwerking met de leraren Algemene en Sociale Vorming onder andere op het vlak van stagevoorbereiding en het gezamenlijk uitwerken van functionele taal- en rekenopdrachten.</p> <p>Er zijn voldoende persoonlijke beschermingsmiddelen en de leraren zien toe op het dragen van deze beschermingsmiddelen. Ze nemen daarbij een voorbeeldrol op.</p>
<p>Uitvoeringsfase</p>	<p>De school waakt erover dat de aangeboden werken voor derden passen binnen het traject dat men vooropstelt voor de leerling of de pedagogische eenheid. Tijdens alle lessen besteden de leraren voldoende aandacht aan de competentie ‘met voorschriften inzake kwaliteit, veiligheid en milieu omgaan’.</p>
<p>Evaluatiefase</p> <p><i>Visie en afspraken</i></p> <p><i>Systeem of instrument</i></p> <p><i>Overgangscriteria</i></p> <p><i>Kwalificatieproef</i></p>	<p>De school heeft reeds een aantal evaluatiemethodes uitgetest maar heeft nog geen beslissing genomen over welk systeem uiteindelijk zal gebruikt worden. Het is de bedoeling om op korte termijn te komen tot een gelijkgerichte wijze van evalueren.</p> <p>In de competentiematrix van de opleiding zijn de criteria opgenomen voor de overgang van de opleidingsfase naar de kwalificatiefase en voor het toekennen van het getuigschrift.</p> <p>De kwalificatieproeven zijn representatief voor de opleiding en bieden een meerwaarde voor het evaluatieproces.</p>
<p>Stage</p>	<p>De betrokken leraren plannen overlegmomenten voor de optimalisatie en structurele planning van de stagebezoeken. Er is een gebruiksvriendelijk stageboekje opgemaakt in een samenwerking tussen de leraren Algemene en Sociale Vorming en Beroepsgerichte Vorming. Alle teamleden leven de gemaakte afspraken i.v.m. stages, stagebezoeken en stagedocumenten na. Er is een systeem ontwikkeld om de stageresultaten aan te wenden voor eventuele aanpassingen van het individuele leertraject van elke leerling.</p>
<p>Personeelsbeheer</p>	<p>De school bewaakt de continuïteit en de uitbouw van een professionele vakgroepwerking door te streven naar stabiliteit in het personeelsbestand.</p>
<p>Inbreuk(en) op regelgeving</p>	<p>In elk stagedossier is een activiteitenlijst opgenomen.</p>

3.3 Opleidingsvorm 3 - Beroepsgerichte Vorming in de opleiding Wasserijoperator in de observatie- opleidings- en kwalificatiefase

Voldoet

De school streeft de competenties van het opleidingsprofiel met voldoende diepgang na op een handelingsplanmatige wijze. De school beschikt nu wel over de nodige infrastructuur en over een structurele planning voor het aanleren en inoefenen van de competenties van de cluster 'industriële wasserij'.

- Doelenselectiefase** De doelenselectie is verbeterd. Alle competenties van het opleidingsprofiel zijn in de langetermijnplanning opgenomen. Ze zijn doordacht verdeeld over opeenvolgende schooljaren. Hierdoor is de doelenselectie nu wel in voldoende mate gericht op het nastreven van de einddoelstelling. Voor alle competenties van het verplichte opleidingsprofiel werkte de school eigen concretisering uit. Sommige concretisering vatten te weinig de complexiteit van de verplichte competenties. Een bijsturing van deze concretisering door de vakgroep is gepland op korte termijn.
- Vorbereidingsfase** De school vervulde de voorbije drie jaren haar uitrusting, zodat leerlingen nu ook de vaardigheden voor het gebruik en de bediening van insteekmachines, vouw- en plooi machines, broekenpers en body kunnen aanleren en inoefenen. Het team hanteert een gepaste methodiek voor het aanleren en inoefenen van vaardigheden/ competenties om kledingstukken voor te bereiden voor een behandeling in de stoomtunnel.
- Uitvoeringsfase** Uit de lesobservaties blijkt dat de leerlingen voldoende kansen krijgen om alle verplichte competenties aan te leren en in te oefenen.
- Evaluatiefase** Alle verplichte competenties komen aan bod bij de dagelijkse of de periodieke evaluaties.

3.4 Inbreuken op de regelgeving

Voldoet

De school heeft de meeste verplichte verbeterpunten aangepakt.

Bij de doorlichting in 2013 ontbrak er de activiteitenlijst bij de stagecontracten in de opleidingen Metselaar, Logistiek assistent in ziekenhuizen en zorginstellingen en in de Beroepsgerichte Vorming van opleidingsvorm twee. De school heeft de nodige acties ondernomen om deze inbreuk weg te werken. Uit de voorgelegde documenten blijkt dat bij elk stagecontract een activiteitenlijst is opgenomen.

De school moest haar aanpak verbeteren van de praktijklessen op een andere locatie voor de leerlingen van de opleidingsfase, conform de 'Richtlijnen inzake werkplekieren in het buitengewoon secundair onderwijs'. Bij de doorlichting in 2013 organiseerde de school praktijklessen op verplaatsing voor de leerlingen van de opleidingsfase. Dit is nu niet meer het geval.

De school moest het gebruik verbeteren van BPT-uren conform het Besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs artikelen 306, 307 §2 en 314n (29/10/2007). De school heeft deze praktijk verbeterd. Ze kan een Protocol van akkoord voorleggen op datum van 1 september 2016 voor aanwending van BPT-uren.

De school moest de evaluatie van het personeel verbeteren, conform het decreet betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding. (27/03/1991 (B.S. 25/05/1991) en Omzendbrief PERS/2007/09 van 29/10/2007). Nog niet voor alle personeelsleden is er een gepersonaliseerd functieprofiel opgesteld. Er is wel een planning om per schooljaar 25 functioneringsgesprekken te voeren. Evaluatiegesprekken zijn nog niet gepland.

De school moest de vermelding aanpassen van de bijdrageregeling en afwijkingen daarop in het schoolreglement conform het Besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs artikel 35 en richtlijnen hieromtrent in de omzendbrief 'Structuur en organisatie van het buitengewoon onderwijs' - referentie: SO/2011/03 (BuSO). De bijdrageregeling en de afwijkingen hierop zijn als bijlage bij het schoolreglement opgenomen, maar de bijdrageregeling is niet opleidingsspecifiek uitgewerkt.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor Opleidingsvorm 2, Metselaar - observatie- opleidings- en kwalificatiefase, Wasserijoperator (S) - observatie- opleidings- en kwalificatiefase.

5 BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Het inspectieteam stelde geen inbreuken vast die voor verder gevolg doorgestuurd worden naar de bevoegde administratie.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Lou BONTENS de inspecteur-verslaggever	Thomas LAMBRECHTS (waarnemend directeur) de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	